XIX. évfolyam. Zomborban, 1896. évi julius 21-én, kedden. 54. szám.

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr. | Megjelen minden kedden és pénteken. | Egyes szám ára 10 kr.

Gazdák parlamentje.

Zombor, 1896. julius hó 20.

Profán érdekesség szempontjából talán az utolsó, de közfontosságra és gyakorlati kihatásaiban igen előkelő hely illeti meg azt az internacionális tanácskozást, amely szeptember 17-én ül össze az ezeréves fennállását ünneplő Magyarország székes fővárosában. A földmivelésügyi magyar királyi miniszter aegise alatt megtartandó nemzetközi gazdasági kongresszus rendező bizottsága már odáig jutott, hogy megállapitotta a tanácskozások tárgyául szolgáló kérdő pontokat. Csaknem az összes európai nemzeteket érdeklő panaszokat foglal magában, az egész művelt világ javarészét eltöltő reményeket kelt föl ez a programm. A termelés, a kereskedés- és közlekedésügy, a vám- és hitelügy, kapcsolatban a valuta kérdésével kerül majd beható, szakszerű tárgyalás alá. Mindmegannyi dolog, melyhez az ugynevezett nagy közönség vajmi keveset ért ugyan, de melyek oly közelről érintik a népek és minden egyes gazdálkodó egyén anyagi érdekeit, az emberek kényes fontosságu nervus rerumát, hogy lehetetlen nagy jelentőséget nem tulajdonitunk e kongresszus leendő megállapodásainak.

Bármennyire Tamás legyen valaki abban, hogy egy ilyen szakszerű világsokadalom gyakorlati hasznot tudjon produkálni, mégis ki-ki belátja, hogy e kongresszus — eltekintve a magyarságra belőle háramló nemzetközi „reklám"-haszontól — több szempontból is érdemes egész közvéleményünk és különösen a magyarországi gazdaközönség osztatlan rokonszenvére. Nem is igen találkozunk ellenzéki lapnyilatkozattal, mely rajta is már előre gyakorolná epés kritikai virtusát — talán (more patrio) csak azért, mert egy szabadelvű szakminiszter áll a vállalkozás élén. Sőt a sajtó legkormányfalóbb közegei is üdvös hatást várnak a tárgysorozat ama pontjainak megvitatásától, a melyek p. o. a börze reformjára, a gabnavámokra, a valutakérdésre vonatkoznak. Valószinünek tartják továbbá, hogy e kongresszus többrendbeli állásfoglalása nem fog hatás nélkül maradni a kormány további magatartására a mezőgazdákkal szemben, viszont pedig az utóbbiakat fel fogja rázni tétlenségükből. Ezt a pontot nem akarjuk egy kis tárgyilagos megjegyzés nélkül hagyni.

Bizonyos, hogy a szabadelvű kormány magatartása a mezőgazdákkal szemben ezentul sem lesz, mert nem lehet, más, mint volt eddig; jövőben sem űzhet partikularisztikus osztálypolitikát, mely a prédát leső reakció malmára hajtaná a vizet, hanem a gazdasági ágak összeségére kell hogy kiterjessze gondját. Remélhetőleg viszont a magyar gazdák zömének magatartása jövőben sem lesz olyan, a mely erőnek erejével neki megy a falnak. Miniszterevő szitkozódásokkal nem lehet nemzetközi árhanyatlásokat és egyéb világraszóló bajokat orvosolni, és igazságtalan az, aki különösen a jelenleg működő kormányt a kereskedelem és a nagy tőke egyoldalu becézgetésével vádolja.

A Budapesten összeülő nemzetközi gazdakongresszustól bátran várhatjuk az elméket megtermékenyitő, a sziveket kielégitő hatást, ugyszinte számos üdvös reform kezdeményezését. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter pedig, ki a rendezők élén áll, előkelő szakavatottsága és a mezőgazdák irányában elejétől fogva mindenkor tanusitott meleg, tetterős érdeklődése révén bizonyára fokozott szimpathiákra fog szert tenni az összes gazdavilág budapesti parlamentje előtt.

Ily reményekkel nézzünk a kongresszus elébe és ne keressünk itt is a kákán csomót.

A zentai csata emléke.

A jövő évben lesz kétszáz esztendeje, hogy a diadalmas zentai csata megszüntette a törökvilágot Magyarországon. — A győztes hadseregnek Savoyai Jenő herceg volt a vezére.

Az emlékezetes nagy fegyvertény helyét eddig csak egy szerényke emlékoszlop jelzi a zentai Tiszaparton, a melyet tavaly állitottak fel azon alkalomból, hogy a király a zentai Tiszarészen folyt hadgyakorlatok megtekintésére a városba érkezett. Most a városi képviselet közgyűlése elhatározta, hogy a diadalmas hadvezér szobrát felállitja a csata kétszáz esztendős évfordulóján s azt ünnepségek között leleplezi.

A közgyűlésről tudósitónk az alábbiakat jelenti:

Zenta város folyó évi julius hó 12-én tartott rendes képviseleti közgyűlésén Boromisza János, Zenta város érdemes polgármestere a következő javaslatot terjesztette a közgyűlés elé:

Tekintetes képviselőtestület! A közel jövőben, 1897. évi szeptember hó 11-én 200 esztendeje lesz annak, hogy Magyarország felszabadittatott a török iga alól.

Történeti tény, hogy a zentai csata utolsója volt az ország felszabaditása érdekében lefolyt hosszu küzdelmeknek, nemkülönben történeti tény az is, hogy Lengyel- és Németország bizonytalansága a zentai csata napján szünt meg, tehát az európai érdeket jellemző zentai haditény nem mulhat el méltó megünneplés és megörökités nélkül.

Nem szenved kétséget, hogy a nemzet figyelme ezen ünnepély felé fordul, alkalomszerűnek találom tehát annak méltó lefolyása és a nagy haditény emlékének megörökitése érdekében, hogy emeltessék Zenta város területén alkalmas helyen egy hazai művész által megalkotandó Eugen-szobor. A szobor költsége társadalmi uton közadakozás utján biztosittassék, s mivel tekintettel arra, hogy a 200-ik évfordulótól alig 14 hónap választ el, s ilyen nagyszabásu szobormű létesitése kétség kivül hosszabb időt vesz igénybe, ezen javaslat sürgősen végrehajtandó.

Az előterjesztett javaslatot közhelyeslésssel egyhangulag elfogadták s határozatilag kimondta a közgyűlés, hogy:

az Eugen-szobrot Zenta város területén felállitja,

a szobor ünnepélyes leleplezésére való részvételre minden illetékes tényezőt meghiv,

a szobor költségeit közadakozás utján biztositják.

Egyben tekintve, hogy az 1697-ik évi szeptember hó 11-én végbement csata, mint szerencsés fegyvertény ugy Magyarországon — valamint Európára nézve is politikai kihatással és hadtörténeti fontossággal birt, ennélfogva a csata szinhelyének megörökitésére és az esemény emlékének méltó megünneplésére ugy a kormány, valamint a képviselőház figyelme felhivatni és támogatásuk kikéretni határoztatott.

*

Zenta város ezen határozata a legnagyobb elismerést érdemli. Reméljük, hogy az egész vármegye teljes erejéből támogatni fogja Zenta városát szép törekvésében.

A „BÁCSKA" tárcája.

Ara coeli.

— Monda. —

Augustus, Róma nagy,
Hatalmas császára,
Ragyogó termében
Föl és alá jára
S kérdé önmagától
Hizelegve szinte:
„Lesz-é a világon
Hatalmasb úr mint te?...
Lesz-é hatalmasb úr
S ha lesz, hol országol?
— Megkérdezem én ezt
Majd a Sibillától."
És megy is azonnal
Kérdni a Sibillát:
Fog-e hatalmasabb
Urat ez a világ
Valamikor hordni
Óriási hátán,
Ki majd uralkodik
Annyi nép hazáján?
— Hallgat a Sibilla,
Gondolkodik mélyen,
Majd meg örömkönyek
Ragyognak szemében,
S az égen mutatja
— A fényes nap alján —
A szeplőtlen Szűzet
Kisdedével balján.
Aranyos keretben
Van a szent Szűz képe;
A kisded mosolygva
Néz anyja szemébe!
Augustus e képet
Szent ihlettel nézi,
S egy bűvös hang hallszik:
„Haec est ara coeli!"
— Hazafelé megy a
Meglepett császár;
El sem is hiheti,
Hogy egykor nálánál
Hatalmasabb úr is
Lesz a nagy világon,
Ki majd uralkodik
Száz népen, országon...

*

Nagy Konstantin császár,
Anyja kérésére,
Egy kápolnát épittetett
Ennek emlékére.

Szabadka Gyula.

ARAGÓ A RABLÓK KÖZÖTT.

Aragó a hires természetbuvár, kitünő művének első kötetében a következőket beszéli el:

„Ime egy adoma ezer más közül, hadd tudja meg a világ, hogy minő kalandos életem volt Spanyolországban."

Midőn Cullera mellett Xucar északi folyásánál, Albufarától délre elterülő hegy egyikén tartózkodtam, feltettem magamban, hogy rövid időre a hegyekben fogok állomásozni. Először magam akartam az alkalmasnak talált pontot felkeresni, de egy közeli falu birája figyelmeztetett ama veszélyekre, melyeknek ez utamon ki volnék téve.

— Ama hegyek — mondá ő — számos rablónak szolgálnak buvóhelyül.

Igy tehát kértem magam mellé egy század nemzet-őrséget, amire felhatalmazásom volt; azonban a rablók, kik az én küldetésemben rosszat sejtettek és azt hitték, hogy én kiséretemmel ellenük küldettem ki az állam részéről, a lehető legrövidebb idő alatt elszéledtek a Xucar mellékén elterülő gazdag sikságokon. Midőn Cullerába visszatértem, a rablók és Cullera hatósága valóságos harcot vivtak egymással. Mind két félen voltak sebesültek, ha jól emlékszem egy törvényszolga is maradt holtan a harctéren. Másnap ujra állomásomra mentem, ugy esett az eső, akár az özönviz alkalmával.

Éjféltájban kopogtattak kunyhóm ajtaján.

— Ki az?

— Egy vámőr — volt a felelet — ki néhány órára menhelyért könyörög önhöz.

Szolgám kinyitotta az ajtót és egy remek szép férfi, tetőtől talpig felfegyverkezve lépett a szobába, végig feküdt a földön és elaludt. Másnap reggel amint vele kunyhóm ajtaja előtt beszélgettem, egyszerre hirtelen megélénkült az egész ember, szemének tekintetét követve, láttam, hogy fel a meredeken a falu birája s annak szolgája jönnek hozzám látogatóba.

— Csak a hála, melylyel önnek tartozom uram, az éjjel iránt tanusitott jóságáért, képes engem visszatartani — mondá — különben egy puskalövéssel megszabaditanám magamat legnagyobb ellenségemtől. Isten áldja meg!

Eltünt, mint egy gazella könnyű ugrással, sziklárólsziklára szökkenve.

Amint a biró és szolgája kunyhómba léptek, értésemre adták, hogy a szökevényben felismerték a környék összes rablóinak vezérét. Néhány nap mulva megint esős idő következett, ujra beállitott az én vendégem, az állitólagos vámőr, s kunyhómban mély álomba merült. Éjjel egyszerre csak arra ébredek, hogy szolgám, egy kiszolgált katona, ki ezen ember tetteit és garázdálkodását a biró által elbeszélve, figyelemmel hallgatta, vendégemet meg akarja ölni. Én tábori ágyamról rögtön felugrottam s szolgámat nyakon ragadva kiáltám:

— Megőrültél? rendőri küldetésben vagyunk mi itt? Nem látod be, hogyha ez embert megöljük, mind ama rablók bosszujának tesszük ki magunkat, kik e félelmes vezér parancsát lesik? Lehetetlenné válnék méréseinket elvégezni.

Reggel napfelkeltekor vendégemmel párbeszédem volt, melyet igyekezni fogok hiven visszaadni.

— Az ön helyzete ismeretes előttem, tudom, hogy ön nem vámőr, sőt biztos forrásból értesültem, hogy ön

Ujdonságok.

Személyi hir. Császka György kalocsai érsek Balaton-Füredre utazott, s üdülés céljából huzamosabb ideig ott marad.

Személyi hir. Lobkovitz Rezső herceg, hadtestparancsnok tegnap este a gyorsvonattal városunkba érkezett. Ma szemlét tart a helybeli cs. és kir. zászlóalj felett.

Személyi hir. Windisgrätz Húgó herceg a bezdáni Kozara erdőben szarvasokra vadász.

Hirek az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy dr. Lelbach László ügyvédet Cservenka székhelylyel az ügyvédekről vezetett lajstromba folytatólag felvette; ellenben Radanovics Döme ó-becsei és dr. Horváth Mór szabadkai lakos ügyvédeket elhalálozásuk következtében az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte és a halaszthatatlan teendők teljesitése végett előbbinek irodája részére gondnokul dr. Terék József Pál ó-becsei lakos ügyvédet és az utóbbinak irodája részére pedig dr. Váli Géza szabadkai lakos ügyvédet rendelte ki, végül Nékám Gyula zentai lakos ügyvédet a kamara fegyelmi biróságának 234/1896. fegyelmi szám alatt hozott jogerős itélete alapján az ügyvédek lajstromából törölte.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a bács-szent-tamási anyakönyvi kerületbe Ivanits Izidor községi jegyzőt anyakönyvvezetővé, anyakönyvvezető helyettessé André Géza segédjegyzőt, — a filipovai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettessé Scultéthi Kálmán segédjegyzőt nevezte ki.

Velencei éj. A zombori kaszinó-egyleti dalárda, a mely a zombori közönségnek már annyi élvezetes estét szerzett, most egy ritka, Zomborban még soha nem látott nagyszabásu, fégyes estélyt rendez. Hatalmas plakátok hirdetik már, hogy augusztus hó 1-én velencei éj lesz Zomborban. Ezt a velencei éjet rendezi a dalárda a park melletti korcsolya tavon. Az előkészületek olyan nagyszabásuak, hogy valóságos tündéries estét fogunk látni. A tó és környéke tündériesen ki lesz világitva. A szigeten, továbbá a tavon dereglyéken és csolnakokon fog a dalárda énekelni. A karénekeken kivül Kelő Mór és Rajcsich László szólókat, Rajcsich László és Feuermann Manó duettet fognak énekelni. Nagyszerű tűzijáték is lesz és a pompás kivilágitás mellett különféle képek és alakzatok, u. m. andalgó csiga világitással, szökőkutak, milánói rózsa, forgó nap rózsás világitással, nagy vizesés, Hungária stb. A tűzijátékban lesznek vizi rucák és kigyók, rakéták, gránátok stb. Az estély esti 9 órakor kezdődik. A közönség kényelméről mindenben gondoskodva lesz; a tó körül padok és asztalok állnak majd a közönség rendelkezésére.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szabadkai kir. törvényszéknél és a topolyai kir. járásbiróságnál aljegyzői állásra.

Juliális. A zombori önkéntes tűzoltó-egyesület szombaton a Sikara erdőben pompásan sikerült juliálist rendezett. A tűzoltók d. u. 3 órakor vonultak ki Czedler János főparancsnok vezetése alatt. A tűzoltók különféle játékokat, néma képeket és bohóc-jeleneteket mutattak be, amelyek mind igen jól sikerültek. A játékokban Demetrovics, Haas és Raikovich tűzoltók váltak ki különösen. A közönség s a tűzoltók igen jól mulattak. Kár, hogy az eső ugy esti 7 órakor megzavarta a kedélyes mulatságot.

Tudományos kutatások. Érdujhelyi Menyhért, lapunknak is jeles tollu munkatársa, kiváló történetiró, a vatikáni és az olasz állami levéltárban, valamint a bécsi és velencei nunceature levéltáraiban több hónapon át tudományos kutatásokat tett. A jeles tudós a mult héten érkezett meg Rómából s igen becses történelmi adatokat hozott főleg a magyar egyházra s a kalocsai egyházmegyére vonatkozólag.

Záróvizsgálat az adai földmives iskolánál. Az évi záróvizsgálat e hó 23-án fog megtartatni az adai földmives iskolánál, amelyre gazdasági egyesületünk képviseletében való megjelenésre Latinovits Pál, Halm Sándor, Zsótér Andor és Halász Gyula urak kérettek fel.

Aratógép bemutatás. A magyar mezőgazdák szövetkezete e hó 10-én bemutatta Adriauce Platt et Comp. newyorki gépgyáros cég marokrakó aratógépét Piukovits József szabadkai nagybirtokosnak nagyfényi pusztáján. A gazdaérdekeltség részéről a házigazdán kivül jelen voltak: Schmausz Endre a vármegyei gazdasági egyesület elnöke, id. és ifj. Vojnits Sándor, Vojnits Simon és Béla, Törley Bálint és Gyula, ifj. Vojnits István, Mamusich Lázár, Szalay Mátyás, Szobonya Bertalan, Vargha Agoston, Nagy Ákos, Rohonczy Lőrinc, Vermes Béla, Gábry László és Halász Gyula, a magyar mezőgazdák szövetkezetének képviseletében pedig Perczel Ferenc szövetkezeti igazgató és Vidacs Elemér a szövetkezet géposztályának főnöke. A géppel háromféle buzatáblán tétetett próba és pedig: álló buzatáblán, félig dőlt és egészen dőlt buzatáblán. A próbák fényesen sikerültek, amennyiben a gép a többféle buzatáblán eszközölt aratás közben minden fenakadás nélkül működött. A gép munkája tökéletes és preciz, miért is a jelen volt érdekeltség egybangulag elismerő birálatot hozott róla. A gép ára Budapesten 375 frt, mely ár viszonyitva az általa teljesitett munkához, magasnak egyáltalán nem mondható s beszerzése nemcsak a nagy-, de a középbirtokosoknak is ajánlatos. A géppróba után a házigazda fényes lakomát adott, melyre hivatalos volt a megjelent érdekeltség.

Eljegyzés. Dombovits Ignác apatini földbirtokos eljegyezte Bácsban Kubesch Apollónia kisasszonyt.

Hangverseny és táncmulatság. A zentai illetőségű főgimnáziumi, felső kereskedelmi iskolai és tanitóképezdei növendékek a községi gimnáziumi segélyalap javára 1896. évi augusztus hó 1-én az „Eugen herceg"-szálló disztermében hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. Az estély műsora a következő: 1. „Lekaszálták már a rétet", „C-árdás kis kalapot veszek", „Csendes már a falu", előadja az énekkar. 2. „A magyarok Istene", Petőfi Sándortól; szavalja Kopasz Kálmán tanitóképezdei növendék. 3. „Az inggomb", monológ Thewrewk Istvántól; előadja Freund László felső kereskedelmi iskolai tanuló. 4. „Potpourri", Trouvatore-ból; zongorán és hegedűn előadják: Horty Sarolta kisasszony és Freund László felső kereskedelmi iskolai tanuló. 5. „Három a daru", Tompa Mihálytól; szavalja Tóth Ibolyka kisasszony. 6. „Zónás atyafiak", monológ Sipulusztól; előadja Grünwald Illés ur. 7. „A toronyban . . .", „Fehér galamb . . .", „Toborzó", előadja az énekkar.

Eljegyzés. Reichl Ferenc szabadkai épitészmérnök jegyet váltott Varga Ilma kisasszonynyal, Varga Károly ügyvéd s földbirtokos leányával Szabadkán.

Választas. Adán izraelita tanitóvá Beer Simont választották meg.

A nemes-militicsi gyógyfürdő. Vettük a következő sorokat: Ime létrejött a hihetetlen, a nemes-militicsi széksós mocsárból gyógyfürdő lett. Kicsiny ugyan, de magában hordja nagyságának a csiráját. A hol azelőtt fütej és maszlag élősködött, a parton most kapásnövények virulnak, itt lesz majd a park, melynek ültetéséhez még ez évben hozzáfognak. Széles, egyenes ut vezet a fürdőházhoz homokkal behintve és egy helyen kiszélesedve pár pompás virágágyás számára. E virágágyások gyeppel vannak körülvéve, és itt van a fürdőközönség kedvenc tartózkodási helye. Árnyékba helyezett tiz pad (kettő gyeppad) és négy asztal szolgál pihenőhelyül és kártyázó kaszinóul. A fürdőház egyszerű ugyan még, de előnye a nagyszerűek felett, hogy szellős, a nem szépnek mondható nádtető is az előbbi körülmény kiséretében eredményezi, hogy a legégetőbb melegben is az öltöző-kabinok hűvösek. Van összesen 12 kabin, és 6 kabinfürdő igazságosan felosztva férfiak és nők között. A tükörfürdő 1 méter 30 centiméter mély mindenütt, feneke iszapos. Van térdig érő viz is, a hol több ülőpad szolgál arra, hogy a fenékiszappal a fürdőegyén akár szerecsenre mosbatja magát. A viz gyógyhatása — főkép a meleg időjárásban, a mikor 26—28 R. fokra is felmelegszik a viz (csaknem langyos) kiválóan gyógyitó hatásu rheumatismus és női betegségek ellen; az idegrendszer zavarai ellen valóságos specificum. Emeli nagy mértékben a táplálkozási rendszer működését, amit mindenki érez, mikor kijön a fürdőből. Ezeken kivül tapasztaltatott több rosszul gyógyuló — főkép scrophuloticus — sebek hamaros begyógyulása a fürdő használata következtében. Zomborból 40—50 vendég jön ki a déli vonattal, és körülbelül 10 család már állandó lakással is bir, de rendszeres fürdőliszta még nincs. A napokban több csónak érkezik meg, melyeket vitorlákkal szerelnek fel, és lesz a tón még vitorlaverseny is — ha meg érjük. Kellene egy artézi kut, de meg jobban kellene egy jó csomó pénz. Fel tehát Zomboriak erkölcsi és anyagi pártolásra.

Himen. Wachsmann Jenő mélykuti gyógyszerész eljegyezte özv. dr. Csicsáky Mihályné szül. Jakobcsich Nesza urhölgyet, Jakobcsich Antal szabadkai városi értékképviselő leányát.

Szinészet Zentán. Zentán Ágh Aladár szinigazgató jól szervezett társulatával folyó hó 22-én kezdi meg előadásait.

Eljegyzés. Eisler Mór kulai m. kir. adóhivatali ellenőr eljegyezte Baumgarten Gyula földbirtokos leányát, Klementinát Kuláról.

Selyemtenyésztés. Érdekes kimutatás jelent meg a selyemtenyésztésnek hazánkban való fejlődéséről. A kimutatás 1880—1895-ig tárgyalja a haladást, amelyet hazánk lakossága a selyemtenyésztés terén elért. Az egész füzetre terjedő kimutatásban előkelő helye jut vármegyénknek. A vármegyék közül a mi megyénk áll az első helyen; a legtöbb selymet termeszti. Mig ugyanis a mi megyénk lakossága 1880—1895-ig selyemtermeléssel 3 183,882 frt 25 krt keresett, addig utána a legtöbbet Temes és Torontál megyék lakossága kereste, de már 2 millió forinttal kevesebbet. A midőn ezen örvendetes tényt konstatáljuk, kivánjuk, hogy megyénk lakossága még fokozottabb mérvben űzze a selyemtenyésztést.

Értesités. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndij van rendszeresitve. Felhivom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyitványnyal fölszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig hozzám nyujtsák be. — Szegeden, 1896. évi julius hó. Dr. Mann, igazgató-tanár.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Alulirottak fájdalomtól megtört szivvel jelentik a hőn szeretett fiu, testvér és rokonnak Jadszkó Árpád m. kir. pénzügyigazgatósági dijnoknak folyó évi julius hó 19-én esti 8 és fél órakor, életének 27-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Az elhunytnak hült teteme folyó évi julius hó 21-én délután 4 órakor fog (a Prokop-féle házban) az ev. ágost. hitvallás szerint beszenteltetni és onnan a szent Rókus sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1896. évi julius hó 19-én. Áldás és béke poraira! Id. Jadszkó Ede, atyja, Ifj. Jadszkó Ede, testvére, valamint számos rokonai.

Lódijazás és lóverseny Zentán. A gazdasági egyesület e hó 14-én tartott ülésében elhatározta, hogy a lódijazást és parasztgazda versenyt augusztus hó 30-án fogja megtartani Zentán. A dijakra 500 frt lett megállapitva.

Nagy életkor. Gavrilov Szósza kulpini lakosnő folyó hó 16-án 103 éves korában elhunyt.

Tűz. Tűz volt városunkban pénteken éjjel. Az Antal-utcában Pavits Jakab hentesnek háza gyulladt ki éjjeli 11 és 12 óra között. A tűzoltók rendkivüli, szinte hihetetlen gyorsasággal jelentek meg a helyszinén s igy aztán a tűz csakhamar lokalizálva lett. A tűzoltók ügyességét és gyorsaságát jellemzi azon körülmény, hogy a ház tetejének alig harmadrésze égett le. A tető többi részét a tűzoltók megmentették. A tűz állitólag Pávits kocsisának gondatlansága folytán keletkezett. A kocsis ugyanis égő gyertyával a padláson járt s azt ott felejtette.

Öngyilkosság. Zárits István zombori mézesbábos tegnap d. u. eddig ismeretlen okból sziven lőtte magát s szörnyet halt.

Sztrájk. A „Bács-topolyai hirlap" vasárnapi száma irja: „Mezei munkásaink mozgalma mindinkább terjed, ma már ugyszólva az egész környéket ellepte. Ujabban a topolyai uradalom és más nagyobb birtokosok részesei hagyták abban a munkát, nagyobb részt követelve. Részben a birtokosok engedékenysége, részben a munkások józanabb részének közbenjárására a munkát ujból felveszik ugyan, de — miután ebben az időben minden óra drága — mégis tekintélyes kárt okoztak azok a bujtogatók, kiknek áldozataivá válnak szegény munkásaink."

Meglopták. Nikolics Sándor ó-becsei esernyőkészitő nagy nehezen összekapargatott 19 frtot. A szegény munkás megtakaritott pénzecskéjét az ágyába rejtette, s türelmetlenül számitgatta, mikor szaporodik már fel annyira, hogy egy kissé rendbe hozza szegényes házikóját. A mult héten valaki ellopta tőle a pénzt. A tettesnek még nem jöttek a nyomára.

Tűz Szabadkán. Szabadkán pénteken este Sümeghy Ferenc export-malma ismeretlen okból kigyulladt. A lisztraktár nagy veszélyben forgott, azonban a malom munkásai a tüzet az állandóan készenlétben tartott fecskendőkkel lokalizálták. A kár jelentéktelen.

Árlejtés. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a város részére az $189^{6}/_{7}$. gazdasági évre szükséglendő $7000/5^{600}$ kilo sulyu adag jóminőségű széna biztositása iránt folyó évi *julius hó* 25-ik napján délelőtti 10 órakor a városháza *tanácstermében* zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Az ajánlatban az adagonkénti egységár számokkal és betűkkel tisztán kiirandó. Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy ezen vállalat elnyeréseért bélyeggel ellátott szabályszerű ajánlatukat az 1400 forint összeg $5^{0}/_{0}$-ának mint bánatpénznek csatolása mellett Vukicsevits Péter tanácsnoknál 1896. évi julius hó 25-ik napjának délelőtti 10 órájáig beadják, mert később érkezendő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árlejtési feltételek Vukicsevits Péter tanácsnok hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Hirtelen halál. Hodovány Stetin eskóros volt s foglalkozására nézve napszámos. Megszánta mégis a nálánál ügyefogyottabbat s e hó 13-án egy világtalan koldust vezetett Mélykutról Jankovác felé. A jankováci határban jártak már, amidőn Hodványt baja utolérte s összeesett. Nemsokára arra vetődött egy kocsi, mely a világtalant ugyan felvette, de — ugy mondják, segitség hijában a beteget az utszélen hagyta. Ez reggeli 8 órakor történt s az előljáróság csak későn este értesült a szerencsétlenségről, amikor is csupán Hodovány holttestét hozhatta haza a helyszinre kiküldött rendőrség.

Tűz. Jankovácon folyó hó 15. és 16-ika közti éjjelen Martinek József tulajdonát képező szélmalom teljesen leégett. A malom biztositva volt. Valószinűnek látszik, hogy valaki bosszuból gyujtotta fel a malmot.

Vasuti szerencsétlenség. Nagy vasuti baleset történt a mult héten a szabadkai indóház tolatóudvarán. Kunyi Mihály vasuti kalauz a kocsik rendezése közben, állitólag saját hanyagsága miatt, lezuhant és a robogó vonat balkezét elvágta. A szerencsétlen embert rögtön a kórházba szállitották.

Rabiatus korcsmáros. Csinos kis botrányt rendezett Zentán Fehér Antal Mihály felsőhegyi korcsmáros a napokban. Kint jártak ugyanis nála Krausz Soma és Fischer Miksa, a fogyasztási adóbérlőség alkalmazottjai, hogy a nála található italokat adó alá vegyék. Miután azonban nevezett korcsmárosnál előre be nem jelentett bort is találtak s ezt neki tudtára adták, Fehér Antal Mihály szertelen haragra gerjedett. A boros üvegeket földhöz vagdosta, a bort a hordóból kieresztette, végül Krausznak és Fischernek esett és őket felesége buzgó segédkezése mellett ütlegelni kezdte. A két megtámadott futásnak eredt s meg sem álltak a városig. Másodszor rendőri fedezet mellett tettek látogatást a vitézkedő korcsmárosnál.

Megfulladt a kemencében. Bács-Földváron a mult héten kigyult Rajakov Tyira háza. A ház gazdája és 15 éves fia a csuroghi rétben voltak munkán, csak az asszony volt odahaza. A tűz kiütésekor a konyhában aludt és csak arra ébredt föl, mikor a padlásról lecsapott a láng és szakadozott a padlat. Nagy zavarában máshová nem menekülhetett, mint a banyakemencébe. De szerencsétlenségére, mert ott megfult. A tüzet később eloltották, de senkinek sem jutott eszébe az asszonyt keresni. Mikor azután Rajakov Tyira Csuroghról hazatért, kereste mindenfelé a feleségét és véletlenül mikor a kemencébe nézett ott találta a szerencsétlen asszonyt. Az esetről jelentést tett, mire meginditották a vizsgálatot, hogy nem forog-e fenn bűntény. A boncolást pénteken megejtették, de külerőszak nyomait nem találták.

---

a környéken garázdálkodó rablók vezére. Mondja meg nekem, hogy kell-e veszélytől tartanom az ön emberei részéről.

— Mindenesetre gondoltunk reá, hogy önt megraboljuk, de aztán meggondoltuk, az ön összes pénze a szomszédos városokban van elhelyezve, hogy ön a hegyek csucsaira nem hord magával pénzösszegeket, ahol nem tudna vele mit csinálni, — röviden, a mi vállalatunk ön ellenében nem vezetne semmi eredményre. Különben mi nem képzeljük magunkat oly hatalmasaknak, mint akik a spanyol királylyal mérkőzhetnének. Mert mig most a királyi csapatok zavartalanul engedik a mi mesterségünket űzni; addig abban a pillanatban, amint a francia császár kiküldöttét megkárositjuk, több ezred katonaságot küldenének ellenünk és mi rövid idő alatt le volnánk győzve.

Engedje még hozzá tennem azonban, hogy a hála, melylyel önnek tartozom, az ön legbiztosabb védelme.

— Nos, én bizom szavaiban és viselkedésemet az ön feleletéhez fogom mérni. Mondja kérem, utazhatom én éjjel? Nappal kellemetlen nekem az égető napon egyik állomástól a másikig vándorolni.

— Azt teheti uram, ebben a tekintetben már kiadtam a parancsot, melyet nem fognak áthágni.

Néhány nappal későbben utra keltem Denia felé, éjfél volt, midőn lovasokat láttam felém közeledni, kik megszóllitottak:

— Állj uram! Rossz idők járnak most, a gazdag segitse a szegényt. Adja ide a ládák kulcsait, csak azt akarjuk a mi fölösleges.

Ez emberek parancsának már-már engedelmeskedtem, midőn észre térve, hangosan mondám:

— Pedig hiszen megmondták nekem, hogy veszély nélkül utazhatom!

— Mi a neve uram?

— Aragó Ferenc a nevem.

— Isten önnel uram!

És lovasaim megsarkantyuzva lovaikat, eltűntek az éj sötétjében.

Erschingerné Tóth Mathild.

A vizbe fult. Apatinban folyó hó 17-én a délutáni órákban Schaudt János 14 éves fiu a téglakemencéknél fürdés közben a vizbe fulladt.

Hűtelen férj. Gortva Mihály óbecsei lakos erkölcsileg nem volt valami szeplőtlen jellem, de mégis oly szerencsés volt, hogy gazdag feleséget kapott. A családi boldogság azonban nem tartott sokáig, mert a hamis férj csakhamar más menyecske után bomlott. Megismerkedett Bója Éva adai özvegyasszonynyal, a kit annyira megszeretett, hogy feltette magában, hogy azért elhagyja hites feleségét. De nem akart ugy üres kézzel odább állni. Elküldte tehát valami ürügy alatt e hó 13-án feleségét a háztól és mig az odajárt, addig ő befogott a kocsiba és arra felrakott minden értékesithető tárgyat és elhajtatott egyenesen Adára a szép özvegy asszonyhoz. Most a feleség panaszt emelt a biróságnál és követeli, hogy necsak az értéktárgyakat, de az urát is hozzák neki vissza, mert mindkettő jogos tulajdona.

Veszett kutyák. Szabadkáról irják: Veszett kutyák garázdálkodnak Szabadkán és környékén. Egy betévedt a gázgyárba is, ahol több munkást és az igazgató fiát is megmarta. Rögtön lelőtték s a megejtett vizsgálat után konstatálták rajta a veszettséget. A sérülteket Budapeste, a Pasteur-intézetbe szállitották.

Négy napi kedvezményes tartózkodás a kiállitáson. Az iparosok csoportos kiállitási utjának rendezői közül többen fordultak a kiállitás igazgatóságához azzal a kéréssel, hogy a kedvezményes budapesti tartózkodás idejét két nap helyett négyre terjessze ki. Az igazgatóság, mivel ez a dolog nehézségekbe ütközött, megtagadta volt a kérés teljesitését. Legutóbb a kiállitás szegedi kerületi bizottsága ujitotta meg és indokolta a kérést, kifejtvén, hogy 48 órai tartózkodás mellett a fölrándolás célja, tudniillik a kiállitás alapos megtekintése, vagy épen tanulmányozása el nem érhető. A szegedi kerületi bizottság azt kérte tehát, hogy kerületében és egyáltalán az iparosoknak, ipari munkásoknak és kiskereskedőknek fölránduló csoportjaira nézve a négy napi kedvezményes taztózkodás lehetővé tétessék, mivel ennek teljesitése jelentékenyen előmozditaná ép azon szerényebb anyagi helyzetű iparosok és kereskedők csoportos utazásait, a kik különben el nem juthatnak az országos tárlatra és a kikre pedig a kiállitás tanulságai a legnagyobb értékkel birnának. Erre az átiratra ma érkezett meg a szegedi kerületi bizottsághoz a kiállitási igazgatóság válasza, melyszerint nincs kifogása az ellen, hogy a fölránduló iparosok a már a megállapitott kedvezmények biztositása mellett négy napig időzhessenek a fővárosban. A négy napra szóló jegyfüzetek személyenként 2 forinttal drágábbak, a mi azt jelenti, hogy a legtávolabb XIV-ik zónából fölránduló csapatok tagjainak a Budapestre és vissza való utazás, négy napi teljes ellátással 8 frt 70 kr helyett 10 frt 70 krba kerül. Remélhetőleg immár tömegesen igénybe fogják venni az érdekeltek ezt az értékes kedvezményt, mely minimális költséggel négy napi budapesti tartózkodásra és a kiállitás alapos tanulmányozására nyujt módot.

CSARNOK.

A JÓSNŐ.

Marczel Prévost.

— Most, hogy magunkra maradtunk, asszonyom, lesz szives nekem pár pillanatot szentelni?

— Mindenesetre... Magánértekezést?... Tudja az árát?

— Szabja meg ön maga az idő bérét, a melyet nekem fog szentelni, csakhogy most az egyszer arra kérem, hogy engedje meg, hogy szerepet cseréljünk. Én fogom önt kikérdezni és ön igyekezni fog felelni nekem ép oly elfogulatlanul, olyan nyiltan, mint a hogy rendesen az ön látogatói teszik, akik jövendőt mondanak maguknak. Viszonzásul én fogom megmondani az ön jövőjét.

— Ez nincs szokásban uram, és...

— Mitől fél? Nincs elég bizalma a művészetében, vagy hogy az ön szavaival éljünk, az ön tudományában, hogy szembeszálljon egy látogató kiváncsiságával?... Talán attól tart, hogy ellesem titkát?

— Uram, nem engedem meg önnek, hogy jóhiszeműségemben, avagy tudományomban kételkedjék. Hál' Istennek, engem jól ismernek. Szenátorok, akadémikusok pártfogásával dicsekedhetem. Némely jövendölésem nagy hirre tett szert, ott vannak a lapok bizonyságul. Sulyos balesetek után mindig megszokták kérdezni, hogy meggyőződjenek, vajjon a végzett törvényei szerint történt-e a dolog. Sem a szkepticismus, sem a guny nem riaszt engem meg.

— Hála Istennek. Adja ide tehát a kezét.

— De...

— Adja a kezét. Reszket egy kissé. Ne forditsa el szemeit. Az imént, hogy nekem mondott ön jövendőt, az ön tekintete csaknem keresztül szurt: az ön szemei vagy az enyémek megváltoztak azóta?...

— Uram... Hagyjon nekem békét... Médium ön?

— Talán. Ön és én, az két médium, ez az egész... Lássa én már egész világosan látok önben valamit, a mit ön talán nem tud megkülönböztetni... Azt, hogy ön nem egészen imposztor.

— De uram!...

— Ön nem tartja nyilván nagy tiszteletben a jó fiatal embereket és lányokat, kik megbizonyosodni jönnek ide az egymás kölcsönös érzelmei felől. Ön megfizetteti magát a fontos és hirneves egyéniségek által, kik titokzatosan osonnak be önhöz, hogy hallják öntől, vajjon az ő fontos üzleteik sikerülni fognak-e, vagy hogy bejutnak-e az akadémiába? Ön tövéről hegyire ismeri a párisi társadalmat, amaz estélyek révén, melyeknek ön volt a fő vonzóereje. Ön tehát megvetéssel látja klienseinck naivságát... Pedig hát folyton a végzetről, a szerelemről és a halálról beszélve, valami homályos hit fogamzott meg önben az ismeretlen erőkben, melyek az erkölcsi világot vezetik. Ha én például megmondanám önnek azt a félemletes dátumot, melyet az ön arcán irva látok, olyan fiziologikus jelentőséggel, mely ön előtt ismeretlen...

— Oh!... ne!... ne!

— Jó, nem mondom meg. Jobban is szeretem kérdezgetni önt. Ime, azt akarnám megtudni öntől: ha egy nyitott tenyeret mutatnak önnek, ön megfigyeli annak vonalat és szókat mond, mintha valóban olvasna belőlök. Mennyi a huncutság és mennyi az őszinteség ebben a játékban? Nem érdemes kibuvót keresni, avagy hazudni, azt érezheti nagyon jól!

— Ne nézzen ugy rám. Mindenekelőtt lelkemre nincs a legcsekélyebb csalárdság sem a dologban. Én tényleg olvasok a tenyér vonalaiból. Ön nagyon jól tudja, hogy ennek a tudománynak meg voltak a maga teremtő urai s meg van neki a maga nyelvtana. Az egyik vonal a főt, a másik a szivet, a harmadik az életet jelképezi. E vonalak esélyei jelzik az eseményeket. Mindez kodifikálva van változatlanul... Ezen én mitsem tudnék változtatni.

— Nagyon jól tudom. De ha egy független megfigyelőnek eszébe jut az otthon magányában tanulmányozni a saját kezét, követvén Desbarolles utasitásait, határozott ellentmondásokat fog konstatálni a valósággal, a melyet ismer, nevezetesen a saját multját illetőleg. Általában sokkal kevesebb esemény fordul elő az életben, mint a mennyit a kéz mutat.

— Mert az akarat egyéni befolyása gyakorta egész megátalkodottan küzd a sors diszpozitiói ellen. Ezért is a tenyér vonalai módosulnak az élet folyamán az erős akaratu egyéneknél.

— Ugy hát a mit ön jövendöl, nem az igazi jövő?

— Nem... én a sors diszpozitióit jelentem ki, melyeket kiki megpróbálhat leküzdeni.

— Mily sajátságos fogalma van önnek a sorsról! Különben mindegy. Kezdem érteni az ön jóslási eljárását. Ön technikai szabályok szerint olvas a kézben, melyek megnyugtatják az ön becsületességét s egyuttal megkimélik önt az improvizálástól. Mindamellett átható és rendkivüli gyakorlott szemekkel lesi ön szavainak hatását látogatóinak kikelt arcán és a szerint szeliditi, vagy erősiti állitásait. Ugy-e ugy van?

— Körülbelül.

— A mi a jövőt illeti, ha nem ismeri ön az illetőt, beéri azzal, hogy homályos jóslatot mond neki; felhivja, hogy féljen a tűztől vagy a viztől, ami épen nem kompromittálja önt... Ha ismeri emberét, határozottan állitja előtte, a mit mindenki valószinűnek tart.

— Biztositom önt uram róla, hogy az én jövendöléseim sokkal komolyabbak.

— Tudom. Mivel ön nagyon értelmes asszony, nem éri be a jövendőmondással, hanem tanácsokat is ad. Ez komoly dolog. Felfogja-e ön, milyen roppant fontossággal birnak az ön szavai azoknak a sorsára nézve, akik önhöz fordulnak tanácsért? Meggondolja-e, hogy az a tétovázó fiatal asszony, az a zavarban lévő fiatal házas ember, az a bizonytalan spekuláló, kinek már csak nagyon zavaros fogalma van az erkölcsi törvényről, e törvény helyébe az ön utasitásait fogja állitani.

— Igen, néha gondolok erre.

— És nyugtalanságot szerez miatta?

— Elrémit egy kissé a dolog. Azért is biztosithatom önt, hogy minden erőmből az illetők boldogságára igyekezem hóditani a sorsot. Ha két kis szerelmes keres fel, akik lélekből szeretik egymást, igyekezem összeházasitani őket. Ha a nő haboz megcsalni a férjét, én visszatartom tőle, feltárván előtte az abból következő katasztrófákat.... Elbinné-e ön, hogy jöttek hozzám emberek jövendőmondást kérni tőlem, tervbe vett bűntények, lopások, gyilkosságok felől? Isten a tanum, hogy mindent elkövettem azoknak meggátlására.

— Szóval önnek elég magas fogalmai vannak a küldetéséről.

— Bár a mint veszszük. Köztünk legyen mondva, miután ön alaposan ismerni látszik a dolgot, vannak pillanatok, mikor undor fog el mindeme komédia miatt. Olyan ostoba, olyan aljas dolgokat kérdeznek tőlem — még az előkelő világfiak és a kitünőségek is! Meztelenül látom szivöket, ocsmány ambiciókkal, vágyaikkal. Máskor olyan becsületes emberekkel állok szemben, akik hitet öntenek még én belém is. Kérdezem magamban nincsen-e igazuk, nem vagyok-e én valóban önkénytelenül a sors tolmácsa. Az az igazság, hogy nem tudunk semmit. Én nem hazudok és nem vagyok őszinte. Hiszek és nem hiszek.

— De ők... a kliensek... azok, akik jóslásait kérik, hisznek azok?

— Mindnyájan. Némelyek ugy tesznek mintha tréfálnának, de mihelyt halálukat emlitem, rögtön más hangon beszélnek. Alapjában véve a párisiak nagyobb része hisz a kártyákban és a tenyérben. És aztán, lássa, főkép azért jönnek ide, hogy olyan dologról beszéljenek, a milyenről csak a jósnővel mernek beszélni. Én vagyok a gyóntatójuk azoknak, kik nem gyónnak többé.

— És ön megőrzi mindeme titkokat?

— Mint a gyóntató atya, uram. Azaz, azonkivül, ami az én foglalkozásomban hasznomra válhatik, a többit igazán mind elfelejtem. Nagy összegeket ajánlottak már nekem, hogy beszéljek el olyan dolgokat, amiket meggyóntak nekem. Nem tettem. Gondoljon bármit is rólam, de biztosithatom arról, hogy senki sem becsületesebb nálam a maga mesterségében...

— Mivel tartozom, asszonyom?

— A külön óra ára husz frank.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai.

Sokra képes a magyar munkás ember aratás és csépelés idején. Mig ez a nagy munka tart, tehát ugy hat hétig, dolgozik annyit, hogy tizenkét heti munkának is elég volna. Alig pitymallik, már talpon van s leszámitva az evés idejét, teljes erejével dolgozik este kilenc óráig, sőt ha holdvilágos éjszaka van, tovább is.

Két ok készteti erre az erőfeszitésre a munkásembert. Egyik ok, hogy az élet minél előbb zsákban legyen, a másik pedig az, hogy a szegény részes mentől többet keressen, mert ugyszólván aratáskor szerzi meg a télire valót.

Hát ez igy jól is van. Nemcsak az egyes gazdák és munkás népség érdeke kivánja azt, hogy ez a legfontosabb mezei munka minél előbb el legyen végezve, hanem az egész ország érdeke az, hogy a magyar buza legelőször jelenjen meg a piacon.

Hanem az aztán nincs rendjében, hogy ebben az erőltetett nagy munkában, a munkás ember rosszul él; pedig épen mint a hogy a gőzgépnek erősebb munkában több tüzelő kell, a nagy munkában az ember is több és jobb táplálékot kiván, különben kimerül és erőtlenedik. És mégis mit látunk? Azt, hogy a munkásember aratáskor sem ételével, sem italával nem sokat törődik. Ezért aztán nem csoda, ha némelyik ember az aratási munkát hosszu ideig megsinyli.

Az aratónak minden nap tápláló eledelt, valami husfélét vagy szalonnát kell enni és pedig elegendőt. Itala mindig friss viz legyen, vagy egy kis savanykás, gyöngébb bor. A pálinka nem való sem munkás, sem pihenő embernek. Az egy pillanatra feltüzel ugyan, de aztán annál jobban megrontja az embert.

Ez időtájt sokszor megesik, hogy valamelyik munkás a cséplőgépnél, különösen az etetőnél megsérül, szerencsétlenül jár. Ilyen esetben a vérző sebet azonnal tiszta vizzel ki kell mosni és addig is, mig orvos nem érkezik, karbolos vattával és tiszta vászonruhával a megsérült részeket be kell kötni, hogy sok vére el ne folyon a megsérültnek. Ezért minden cséplőgép mellett kéznél kell tartani az ilyen első segédkezésre szükséges szereket; ezt a törvény is igy rendeli.

Az állatokat ebben a szorgos időben jól kell tartani, hogy a nagy munkában ki ne dőljenek.

Mostanában járványos betegség könnyebben éri az állatot. Ha valamelyik állatunk megbetegszik, azonnal válasszuk el a többitől, nehogy az egészségesekre is átragadjon a baj; aztán állatorvost kell hivatni.

A kertészkedő gazdának is elég dolga van most. A veteményes ágyakat tisztogatni, kapálni, öntözni kell. A hagymát ki lehet szedni. A késői palántákat ki kell ültetni. A téli retket és salátát most vessük. A dinnyeföldet a gyomtól tisztogassuk, kapáljuk.

A gyümölcsösben a terméssel igen megterhelt ágakat támogassuk meg. El lehet kezdeni az alvó szemzést. Szemezni esős időben nem jó, mert ilyenkor nem fogamzik az meg, ezért száraz időben szemezzünk. A csemetéket ha szükséges, öntözzük.

A szőlőben kötözünk, fattyazunk, kapálunk.

A kotlókat most már ne ültessük el, mert a késői csirkék nagyon hitványak lesznek. A baromfinak mindig friss vize legyen ebben a meleg időben. Ivóvizükbe jó egy kis vasgálickövet tenni, mely őket a betegségektől megóvja.

A méhesben a rajzásnak véget kell vetni, mert a most előjövő rajok már nem tudnak maguknak télire elég mézet gyűjteni.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1394. szám
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben üresedésbe jött rendőrvezetői állásra ismételten pályázat hirdettetik.

Ezen állás havi utólagos részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 340 frt készpénz javadalmazással s teljes egyenruházattal van egybekötve.

Felhivatnak pályázni óhajtók, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, melyben különösen a német és magyar nyelv, ez utóbbinak szó- és irásban való tökéletes birása igazolandó, alulirt elüljárókhoz **folyó évi augusztus 15-ig** nyujtsák be.

Kis-Kér, 1896. évi julius 18-án.

2—1 **Az elüljáróság.**

5183. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásának főszolgabirája a járásban rendszeresitett járási rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázatot nyitok s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy születési s erkölcsi magaviseleteit, valamint eddigi alkalmazásukat igazoló bizonylattal, továbbá katonakönyv vagy végelbocsájtóval felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi augusztus hó 17-ének délutáni 5 órájáig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A felügyelő székhelye Titel, javadalmazása 800 frt fizetés, 300 frt utiátalány s 100 frt lakbér.

Megjegyeztetik azonban, hogy az állást rendszeresitő hét község a fent elősorolt összegből a reájuk eső 885 frt készpénzt fizetik, mig az állást nem rendszeresitő Mosorin, K.-Szt.-Iván és Gardinovce községek minden kiküldetés alkalmával 2 frt napidijat, vagy természetben fuvart vagy pedig a szabályrendeletileg megállapitott kilométer pénzt tartoznak fizetni.

Titelen, 1896. évi julius hó 14-én.

Szemző János,
főszolgabiró.

3—1

Egy nagy

magtár

kiadó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

913. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Gyurgyevó községében leköszönés folytán a rendőrvezetői állás üresedésbe jövén, felhivatnak mindazok, kik ezen 30 frt havi fizetéssel egybekötött állást elnyerni óhajtják, miszerint az erre való képességüket igazoló szabályosan felszerelt folyamodványaikat alulirott elüljáróséghoz **folyó hó 31-ig** benyujtsák, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Gyurgyevón, 1896. évi julius hó 9-én.

3—3 **Az elüljáróság.**

Eladó cséplőgép.

Rigicán egy jókarban levő cséplőgép 8 lóerejű lokomobillal a cséplésre készen jutányos áron eladó alulirottnál.

4—1 *Gerescher Antal.*

1467. szám.

kig. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

A jankováci jegyzői lak kijavitási munkálatainak árlejtés utján leendő biztositása végett a vármegyei hatóság által 681/kgy. 1895., illetve 26085/1896. sz. alatt a vármegyei alispán ur által jóváhagyatott következő munkákra:

1. Kőmives munka	254 frt	71 kr.
2. Ács „	121 „	99 „
3. Cserepező „	75 „	— „
4. Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkák	773 „	89 „
5. Bádogos	22 „	02 „
6. Szobafestő	60 „	— „
7. Az épület külső javitása	51 „	— „
Összesen	1359 frt	16 krral

előirányzott összegben és kikiáltási ár mellett **1896. évi augusztus hó 3-án délelőtt 10 órakor** Jankovácon a község tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árlejtésre a vállalkozni akarók azzal idéztetnek, hogy az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében készpénzben vagy óvadékképes papirokban tartoznak letenni.

Egyéb föltételek és a részletes költségelőirányzat a községjegyzői irodában naponként betekinthetők.

Jankovác, 1896. évi julius hó 17-én.

Szűcs Lajos, jegyző. 3—1 **Nagy József,** biró.

Árverési hirdetmény.

Gyurgyevó község alulirott elüljárósága által ezennel közhirré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező alant felsorolt szántók, illetve kaszáló **jövő hó 10-én délelőtt 8 órakor** a helyszinén tartandó szóbeli árverésen hat (6) egymásután következő évre készpénz fizetés mellett haszonbérbe fognak adatni és pedig:

1. „Bosztaniste i sztare leje“ I. oszt. szántó 281^{1478} hold, közvetlen a falu alatt.
2. „Pusztara“ I. oszt. szántó a zsablyai szőlők alatt 51^{755} hold.
3. „Gornye leje“ felső I. oszt. szántó 25^{775} hold.
4. „Gornye leje“ I. oszt. szántó 27^{209} hold.
5. „Pusztara Progon“ legelő 85^{710} katasztrális hold.

Felhivatnak ennélfogva bérelni szándékozók, hogy a fent kitűzött árverésen megjelenni sziveskedjenek.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekinthetők.

Gyurgyevón, 1896. évi julius hó 14-én.

Mosovits Liviusz, jegyző. 3—1 **Illin Milos,** biró.

Hirdetmény.

Hódságh községében (Bács-Bodrogh vármegye) 80 év óta fenálló és folytonos üzemben tartott

vegyesáru kereskedés

(utóbbi időben egyedül **rőfös és rövidáru kereskedés)** teljes berendezéssel és üzlethelyiséggel, amelyben az üzlet 31 éven át állandóan elhelyezve van, előnyös és kedvező feltételek mellett átvehető.

Irásbeli vagy szóbeli tudakozódásra készséggel közlöm a közelebbi feltételeket.

3—3 **Schumacher Jakab,** **Hódságh.**

Kiadó ház.

Alulirottnak az apatini-utcában

671. szám alatt fekvő háza

elköltözés miatt

azonnal kiadó.

Popovits István, adótárnok.

3—2

754. szám.

kig. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó hó 16-ára kitűzött árlejtés elhalasztása miatt alulirott község elüljárósága részéről a vármegye törvényhatósági bizottságának 1154/1894. közgyűlési számu határozata alapján ezennel közhirré tétetik, hogy Déronya községben két lakháznak r. kath. és gör. kel. iskola és tanitói lakul leendő átalakitása, illetve felépitésének vállalkozására ujabb árlejtési határnapul **1896. évi julius hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája** Déronya községházánál kitűzetik.

A vállalkozás utjáni épitések műszaki leirása, költségjegyzéke és az árlejtés feltételei Déronya község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Déronya, 1896. évi julius hó 16-án.

Az elüljáróság.

698. szám.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Alulirott községi elüljárók részéről közhirré tétetik, hogy Mosorin község vadászati joga 6 évre, vagyis 1896. évi augusztus hó 1-től 1902. évi julius hó 31-ig, a haszonbéri árnak félévenkénti előre való fizetési feltétele mellett, **folyó évi julius hó 26-án délután 2 órakor** a községházánál nyilvános árverés utján bérbe fog adatni.

Mosorinban, 1896. évi julius hó 7-én.

Eremics Milán, jegyző. 3—3 **Bedov Milán,** biró.

1472. sz.

kig. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt községi elöljáróság részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Jankovác község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1896. évi augusztus hó 1-től 1902. évi julius hó 31-éig terjedő hat egymásután következő évre **folyó évi augusztus hó 2-án délután 4 órakor** Jankovác községházánál nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Jankovácon, 1896. évi julius hó 17-én.

Szűcs Lajos, jegyző. 3—1 **Nagy József,** biró.

MOLITOR A.

ZOMBOR, apatini utca 6. sz.

Gépgyár és javitó műhely, ércöntöde és technikai kellékek.

Mezőgazdasági gépek.
Gépalkatrészek.
Mindennemű ércöntvények.
Varrógépek (mindenféle szerkezetben).
Varrógéprészek.
Gépszijjak.
Manometer (gőzfeszmérő).
Ruggyanta csővek és lapok.
Raktár ércek.
Varrógépek javitása.
Kerékpárok javitása.
Házi sürgöny berendezések.
Főző csővek.
Szivattyúk és fecskendők.
Mindennemű szerszámok.
Szijjkapcsolók.
Különféle géprészek.
Gépolaj.

Szilárd hitelű kiszolgálás, olcsó árak. 6—5

RAICHL FRIGYES VILMOS

különlegességi cementlapgyára

N.-PALÁNKÁN.

T. c.

Van szerencsém a N.-Palánkán két év óta fennálló

cementlapgyáramat

a t. épitészeti mérnök, műépitész, épitész mester és vállalkozó uraknak, községi és hitközségi elüljáróknak, nemkülönben a n. é. közönségnek szives figyelmébe ajánlani.

A legcsinosabb és a legdiszesebb mintázatokban előállitott cementlapjaim kitünő minőségüknél, szépségüknél és a leggondosabb előállitási mód alkalmazásánál fogva valóban diszére válnak a legelőkelőbb épületeknek s olcsóságuknál fogva különösen **templomok, kápolnák, folyosók, előszobák, konyhák, előcsarnokok, fürdők, verandák** és egyéb helyiségek kikövezésére kiválóan alkalmasak.

Miután raktárom állandóan nagy készlettel rendelkezik, ama helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb megrendeléseknek is azonnal eleget tehetek, és bár főképen a sokszinű és diszesebb kiállitásu cementlapok gyártása képezi gyáram különlegességét, mégis egyszinű cementlapokra is fogadok megrendeléseket, melyeknek szintén a legrövidebb idő alatt megfelelhetek.

Árjegyzékkel, szines ábrákkal s esetleg költségvetéssel is megkeresésre készséggel és dijmentesen szolgálok.

Végül bátorkodom a t. mérnök, épitész és vállalkozó urakat, valamint a hazai ipar iránt érdeklődő n. é. közönséget is tisztelettel felkérni, hogy a milleniumi kiállitás meglátogatása alkalmával ott a XI. csoport 10. osztályában kiállitott gyártmányaimat behatóan megszemlélni és megvizsgálni méltóztatnék.

A legkitünőbb minőségű **portland és román-cement** nálam nagyban és kicsinyben kapható.

Kiváló tisztelettel

Raichl Frigyes Vilmos

különlegességi cementlapgyára

N.-Palánkán.

3—1

Zember. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyomdájából.